

Splošne informacije o izobraževalnem sistemu v Malawiju

Malawi šteje okoli 14 milijonov prebivalcev. Najnovejše raziskave kažejo, da je v Malawiju pismenih okoli 68.2% žensk in 77.4% moških.

PREDŠOLSKA VZGOJA V MALAWIJU

Vsi se zavedamo, da je predšolska vzgoja izjemno pomembna, saj služi kot temelj nadaljnjega razvoja in izobrazbe za male učenjake. Malawijsko ministrstvo za šolstvo se zaveda pomembnosti predšolske vzgoje, a je finančno ne podpira, saj v fondu ni predvidenih sredstev za tovrstno izobraževanje. Ministrstvo spodbuja k prostovoljni ustanovitvi vrtcev znotraj vaških/mestnih skupnosti, kar pomeni, da kvalificirani ali nekvalificirani učitelji učijo brezplačno, kot prostovoljci.

Prostorov za male učenjake ni. Predšolski pouk velikokrat poteka v cerkvah, vlogo učilnic pa prevzamejo tudi sence pod krošnjami dreves, a so te seveda koristne le v sušni dobi in marsikateri vrtec med deževno dobo zapre svoja vrata. Opremljenost učilnic je skromna, pogosto nimajo niti šolske table, kred, učnih pripomočkov. Otroci nimajo igrac, s katerimi bi si popestrili čas, ki ga preživijo v vrtcu. Posledica tega je slabša kvaliteta učenja, počasnejši razvoj otrok in okrnjenost vzgoje v predšolskem obdobju. Veliko otrok iz ruralnih področij nima možnosti obiskovanja vrtca, saj je vse odvisno od prostovoljnega sodelovanja vaških skupnosti.

OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE V MALAWIJU

Osnovna šola v Malawiju traja osem let in jo obiskujejo otroci stari od 6 do 13 let. Kljub temu je veliko otrok starejših od 13 let, saj ponavljajo razrede, imajo težave pri učenju, zaradi težkih življenjskih razmer pogosto izostajajo od pouka, imajo premalo učnih pripomočkov, itd...

Šolsko leto traja od septembra do julija in je razdeljeno na tri semestre. Prvi se začne v septembru in traja do decembra, drugi od januarja do aprila in tretji od aprila do julija. Učenci v OŠ se učijo vrsto različnih predmetov, na koncu vsakega šolskega leta pa pišejo zaključne teste iz sledečih predmetov: angleščina (uradni jezik Malawija), chichewa (uradni jezik Malawija), matematika, biologija in socialne študije. Vsak učenec, ki želi nadaljevati šolanje v srednji šoli, mora uspešno opraviti vse zaključne teste v osmem razredu.

V okrožju Nkhata Bay, kjer se nahaja ELA, je 186 osnovnih šol s približno 76.000 učenci. Od leta 1994 so v Malawiju uvedli državno osnovnošolsko izobrazbo, ki je brezplačna in dostopna vsem. Število osnovnošolcev je po uvedbi brezplačnega šolanja v samo enem letu naraslo iz 1.6 milijona na več kot 3 milijone. To je povzročilo pomanjkanje šolskih prostorov in kvalificiranih učiteljev. Posledica tega je, da sta se nivo in kvaliteta malawijskega poučevanja močno znižali. To dandanes pomeni, da so malawijske osnovne šole izjemno slabo opremljene, same zgradbe so zgrajene iz lokalnih opek, učilnic ni dovolj in učitelji učijo v prenatrpanih razredih, kjer je po statistiki Nkhata Bay področja povprečno 96 otrok na enega učitelja. Ker šole nimajo zadostnega števila učilnic, so učitelji primorani učiti pod krošnjami dreves ali v barakah stesanih iz lesenih desk, brez streh. Tovrstno poučevanje v deževni dobi ni mogoče, zato ni nič neobičajnega, da združijo po 200 učencev v eno učilnico, ki meri 50m².

Poleg prostorske stiske pa se javne osnovne šole spopadajo s problemom pomanjkanja učiteljev. Razloga za to sta dva. Prvi je, da ni zadosti učiteljev, ki so zaključili vse potrebne kvalifikacije in izobraževanje, s katerimi pridobijo ustrezno znanje.

Drugi razlog pa je, da morajo po predpisih malawijskega ministrstva v vseh osnovnih šolah svojim učiteljem priskrbeti ustrezne bivalne prostore v bližnji okolici šole, saj si tako lažje zagotovijo dobro kvalificirane učitelje. Gradnja ustreznih »učiteljskih« domov je izjemno draga, a brez njih ni učiteljev, ki bi se bili pripravljene preseliti v ruralna področja. Zadnje statistike kažejo, da je v Nkhata Bay področju le okoli 554 hiš za več kot 1500 učiteljev, kar pomeni, da si morajo povprečno kar trije učitelji s svojimi družinami deliti eno hišo.

Kljub temu, da so vladne šole brezplačne, si morajo učenci sami priskrbeti šolsko uniformo, svinčnike, kemike in šolske zvezke, kar je za mnogo družin preveliko finančno breme. Po UNESCOvih statistikah za celo Afriko le okoli 58% otrok zaključijo osnovnošolsko izobraževanje, več kot 20% pa jih ponavljajo enega ali več razredov.

Razlogi za večkratno ponavljanje razredov so: slabo finančno stanje v družini, mladoletniška nosečnost, bolezni in učne težave otrok. Ker starši nimajo denarja, otroku ne more omogočiti nakup potrebnih šolskih potrebščin in zato otroci daljša obdobja ostajajo doma, kar pomeni, da imajo primanjkljaj v znanju in ne morejo slediti učni snovi. Med drugim otroci ostajajo doma, da bi s svojim delom pomagali pri preživetju družine.

Poleg brezplačnih državnih šol obstajajo tudi privatne osnovne šole, ki jih je potrebno plačati. Šolnina za eno leto znaša od 200 EUR pa do 350 EUR. To je ob povprečni plači, ki v ruralnih predelih znaša 20 EUR na mesec in v mestih 70 EUR, velik izziv za vsakogar.

Družine imajo v povprečju od tri do osem otrok, kar pomeni, da vseh otrok ne morejo poslati v privatne šole, zato je potrebno omogočiti čim boljše izobraževanje v brezplačnih vladnih šolah.

Statistika kaže, da v povprečju zaključne teste uspešno opravi okoli 74% otrok v osmem razredu, v Nkhata Bay področju je tako uspešnih le okoli 53% otrok. V realnosti pa se v ruralnih šolah na področju, kjer deluje ELA, ta procent giblje le okoli 35%! Vsa zgoraj naštetá dejstva so razlog, da je pomoč učencem pri premagovanju učnih težav in dodatna pomoč učiteljem, še kako potrebna.

ELA do sedaj sodeluje z dvema šolama v Nkhata Bay področju, z OŠ Seka in OŠ Mazembe. ELA v OŠ Seka že od januarja 2012 vodi prehranjevalni program za vseh 342 otrok, pomaga jim pri nakupu šolskih potrebščin (zvezki, svinčniki in kemiki), vodi izobraževalni program pomoči otrokom z učnimi težavami ter izvaja delavnice angleščine in matematike.